

Capitolul 1

Atunci preoții cei mai de seamă, cărturarii și bătrânii norodului s-au strâns în curtea marelui preot care se numea Caiafa; și s-au sfătuit împreună, cum să prindă pe Isus cu viclesug, și să-L omoare.
Matei 26, 3-4

Planul omorârii lui Isus Cine a omorât pe Isus?

Vina principală în privința aceasta a fost atribuită dealungul anilor în mod obișnuit poporului iudeu. Expresia „ucigașii lui Hristos” a fost folosită deseori de fanatici și instigatori răi intenționați ca atribut pentru anumite minorități naționale. Și, în mod trist, acuzarea de a fi omorât pe Isus a fost deseori folosită ca să îndreptățească pe toți cei care s-au purtat cu dușmănie față de iudei – de la crimele cu motiv rasist și până la holocaust. Chiar dacă aceste progome au fost făcute deseori în numele lui Isus, un astfel de fanaticism are motivații satanice și anticreștine și cu certitudine nu este o dragoste adevărată față de Hristos.

Într-un anumit sens, corespunzător Vechiului și Noului Testament, este adevărat că Israel este vinovat de moartea lui Mesia al său. Isaia 49, 7 vorbește, de exemplu, despre Sfântul, despre Mesia care va veni, ca despre »Cel disprețuit și urât de popor«. Isaia 53, 3 descrie profetic cum Mesia va fi disprețuit și părăsit de cei din poporul Său. În ceasul morții Lui își vor întoarce fețele de la El. Psalmul 22, 7-9 descrie profetic cum va fi tratat Hristos de către aparținătorii poporului Său, atunci când El va atârna pe cruce: »Dar Eu sunt vierme, nu om, am ajuns de ocară oamenilor și disprețuit de popor. Toți cei ce mă văd își bat joc de mine, își deschid gura, dau din cap și zic: „S-a încrezut în Domnul! Să-L mântuiască Domnul, să-L izbăvească, fiindcă-L iubește!”«

Citim în Noul Testament că planul omorârii lui Isus a fost alcătuit într-o ședință secretă sub conducerea marelui preot Caiafa.

»Atunci preoții cei mai de seamă și fariseii au adunat soborul, și au zis: „Ce vom face? Omul acesta face multe minuni. Dacă-L lăsăm așa, toți vor crede în El, și vor veni romanii și ne vor nimici și locul nostru și neamul.” Unul din ei, Caiafa, care era mare preot în anul acela, le-a zis: „Voi nu știți nimic; oare nu vă gândiți că este în folosul vostru să moară un singur om pentru popor, și să nu piară tot neamul?” ... Din ziua aceea, au hotărât să-L omoare.» (Ioan 11, 47-50,53).

Aparținătorii acestui sfat, care este foarte clar că era sinedriul, au făcut uz de funcția lor de conducere în Israel în timpul lui Hristos. Ei au fost indiscutabil vinovați. Într-un anumit sens este legitim să spunem, că nu numai marii preoți și căpeteniile, ci și aparținătorii poporului Israel au avut partea lor de vină la această crimă (compară cu Luca 23, 13). Când a fost interogat de Pilat, ei au fost cei care au strigat »Răstignește-L, răstignește-L!« (versetul 21). De aceea Petru, în discursul său din ziua de Rusalii în Ierusalim, li s-a adresat cu »bărbați israeliți« și le-a zis: »voi L-ați răstignit, și L-ați omorât prin mâna celor fără de Lege.« (Faptele Apostolilor 2, 22-23).

Dar a fost vina iudeilor pentru moartea lui Hristos *mai mare* decât a celorlalți oameni? Cu siguranță nu! A fost de fapt Pilat din Pont, un guvernator roman, un păgân, care L-a condamnat la moarte. Și el s-a unit în aceasta cu Irod Antipa, care (cu toate că purta titlul de „împăratul iudeilor”) nu era un iudeu. El era mai degrabă indumeu – un domnitor străin, urât de iudei și care datora cezarului ocuparea tronului.

În afară de aceasta, crucificarea era de natură romană. Ea a fost poruncită și executată de reprezentanții autorității romane – și nu iudaice. Soldații romani au bătut cuiele în mâinile și picioarele lui Hristos. Un comando roman a ridicat crucea (Matei 27, 27-35). O sulită romană a străpuns coasta Sa (Ioan 19, 34). De aceea păgânii au avut un rol mult mai important decât iudeii în omorârea lui Isus.

Da, omorârea lui Isus cuprinde o conspirație foarte mare, la care au luat parte romanii, Irod, păgânii, marele sfat iudeu și poporul Israel – persoane și grupe total diferite, care, cu excepția acestui eveniment, rareori au fost în deplină concordanță una cu alta. Este deosebit de remarcabil faptul că crucificarea lui Hristos este *singurul* eveniment istoric, la care toate persoanele și grupele de persoane lucrează împreună pentru atingerea țelului comun. Toți au fost vinovați. Vina este în aceiași măsură asupra tuturor. Iudeii ca națiune nu au o vină mai mare sau mai mică decât păgânii.

Aceasta este prezentat foarte clar în Faptele Apostolilor 4, 27. Acolo este notată o rugăciune comună, formulată în întrunirea primilor creștini: »În adevăr, împotriva Robului Tău celui sfânt, Isus, pe care L-ai uns Tu, s-au însoțit în cetatea aceasta Irod și Pilat din Pont cu neamurile și cu noroadele lui Israel«. Nu este absolut deloc justificată încercarea de a atribui vina omorării lui Isus uneia din aceste grupe de oameni. Crucificarea a fost o faptă comună, îndreptată împotriva lui Dumnezeu de către omul păcătos. Toți sunt în aceiași măsură vinovați.

Și cu toate acestea nu s-a spus tot adevărul despre aceia care au omorât pe Isus. Scriptura scoate în evidență de la început și până la sfârșit, că moartea lui Hristos a fost voită de Dumnezeu și hotărâtă mai dinainte de El. Una din cele mai importante profeții ale Vechiului Testament cu privire la crucificare este Isaia 53. Isaia descrie profetic chinurile lui Mesia, aduse din partea mulțimii batjocoritoare, și apoi adaugă: »Domnul a găsit cu cale să-L zdrobească prin suferință« (Isaia 53, 10). A omorât Dumnezeu pe propriul Lui Fiu? Exact aceasta învață Scriptura. De ce? Potrivit cu Isaia 53, 10 pentru că »Își va da viața ca jertfă pentru păcat«. Prin aceasta Dumnezeu urmărea intenții de mântuire.

În planurile celor care au omorât pe Hristos era vorba numai de crimă. În nici un caz nu pot fi socotiți nevinovați de fapta lor rea, făcându-se referire la intențiile lui Dumnezeu, care sunt bune. Rămâne o faptă făcută prin »mâna celor fără de Lege« (Faptele Apostolilor 2, 23). Ea a fost, în ceea ce privește pe făptuitorii umani, asemenea celor care au înfăptuit-o, în totalitate rea. Răutatea crucificării nu poate fi în nici-un caz minimalizată prin aceea că Dumnezeu în suveranitatea Lui a făcut să aibă un rezultat bun. Chiar dacă este adevărat, că a fost un plan suveran – actul propriu-zis rămâne o crimă perfidă.

Și cu toate acestea a fost *clar* planul suveran și sfânt al lui Dumnezeu, care a fost întocmit înainte de întemeierea lumii (compară cu Apocalipsa 13, 8). Să privim încă o dată rugăciunea din Faptele Apostolilor 4, de data aceasta în totalitatea ei:

»Stăpâne, Doamne, care ai făcut cerul, pământul, marea și tot ce este în ele! Tu ai zis prin Duhul Sfânt, prin gura părintelui nostru David, robul Tău: „Pentru ce se întărită neamurile, și pentru ce cugetă noroadele lucruri deșarte? Împărații pământului s-au răsculat, și domnitorii s-au unit împotriva Domnului și împotriva Unsului Său.” În adevăr, împotriva Robului Tău celui sfânt, Isus, pe care L-ai uns Tu, s-au însoțit în cetatea aceasta Irod și Pilat din Pont cu Neamurile și cu noroadele lui Israel, *ca să facă tot ce hotărâse mai dinainte mâna Ta și sfatul Tău.*« (Faptele Apostolilor 4, 24-28).

În Faptele Apostolilor 2, 23 răsună același gând: »Pe Omul acesta, *dat în mâinile voastre, după sfatul hotărât și după știința mai dinainte a lui Dumnezeu*, voi L-ați răstignit, și L-ați omorât prin mâna celor fără de Lege.«

Dumnezeu a vrut ca Isus să moară. Sau – ca să spunem prin cuvintele din Isaia 53, 10: Domnul a găsit cu cale (sau: *I-a plăcut*) să-L zdrobească.

În ce privință i-a plăcut lui Dumnezeu moartea Fiului Său? I-a plăcut mântuirea care a fost înfăptuită. I-a plăcut că planul Său veșnic de mântuire s-a împlinit în felul acesta. I-a plăcut jertfa Fiului Său, care a murit, pentru ca alții să poată avea viața veșnică. I-a plăcut să poată arăta în felul acesta foarte clar mânia Sa dreaptă asupra păcatului. I-a plăcut să dovedească dragostea Sa față de păcătoși printr-o jertfă așa de mare.

Cu tot răul, care este legat de crucificare, este valabil: ea a dat naștere la un bine nesfârșit de mare. Da, aici este vorba de fapta cea mai rea înfăptuită vreodată de inima păcătoasă. Fiul lui Dumnezeu, fără păcat – da, Dumnezeu cel sfânt Însuși în chip de om – a fost omorât pe nedrept, după ce L-au chinuit în cel mai îngrozitor fel pe care duhul omului fără Dumnezeu și l-a putut imagina. A fost esența răului, a celei mai rele fapte pe care putea să și-o imagineze vreodată decăderea umană, și cel mai oribil păcat, care a fost înfăptuit vreodată. Și cu toate acestea, din ea a rezultat cea mai mare binecuvântare a tuturor timpurilor – mântuirea a nenumărate suflete, arătându-se slava lui Dumnezeu ca Mântuitor. Cu toate că ucigașii lui Hristos au intenționat să facă răul, Dumnezeu l-a transformat în bine, ca să mântuiască pe mulți (compară cu Geneza 50, 20).

De aceea crucea este dovada cea mai mare a suveranității lui Dumnezeu. Hotărârile Lui se împlinesc, cu toate intențiile rele ale păcătoșilor. Dumnezeu lucrează neprihănirea Sa chiar prin faptele rele ale uneltelor nelegiurii. Nicidecum nu putem să-L învinuim de faptele lor rele, dimpotrivă, acestea fac să se recunoască cum tot ce face El este bine și cum El este în stare să facă ca toate lucrurile să lucreze împreună spre bine (Romani 8, 28) – chiar și faptele cele mai rele, plănuite vreodată de forțele răului.

Dacă Dumnezeu în suveranitatea Sa are totul sub control, atunci când Fiul Său prea iubit a fost omorât de omul fărădelegii, de omul însetat de sânge, se pune întrebarea: de ce să pară cuiva greșit gândul că Dumnezeu stăpânește încă totul cu suveranitatea Sa, chiar și atunci când au loc lucruri rele mici? De aceea crucea dovedește foarte clar suveranitatea absolută a lui Dumnezeu.

Conspiratorii se sfătuiesc

Întâmplarea dramatică a crucificării începe în Evanghelia după Matei capitolul 26, unde se pune la cale complotul împotriva lui Isus. De fapt Hristos a trăit tot timpul existenței Lui pe pământ orientat spre acest moment. S-a coborât, devenind Om – având ținta clară de a muri (Ioan 12, 27; Filipeni 2, 4-7; Evrei 2, 14). Când a stat înaintea lui Pilat și aștepta sentința de condamnare la moarte, Hristos Însuși a spus: »Eu pentru aceasta M-am născut și am venit în lume« (Ioan 18, 37). A vorbit mereu de ceasul morții Lui ca »ceasul Meu«, »timpul Meu« și »ceasul« (Ioan 2, 4; 7,6,30; 8, 20; 12, 23; 13, 1; 17,1). Totul în viața Lui conținea pregătirea pentru ceasul morții Sale.

Isus a spus de mai multe ori ucenicilor Săi, că El va muri de mâna acelor care Îl urăsc. Da, cu mult timp înainte de ultima Lui călătorie la Ierusalim, »pe când stăteau în Galileea, Isus le-a zis: „Fiul Omului trebuie să fie dat în mâinile oamenilor. Ei Îl vor omorî« (Matei 17, 22-23; compară cu 16, 21; 20,17-19).

Acum sosise ceasul. O succesiune neîntreruptă de evenimente, care se vor încheia cu moartea Sa, a început să se deruleze. Ultima săptămână a lucrării Lui pe pământ se apropia de sfârșit. Hristos și-a terminat tocmai predica Sa de pe Muntele Măslinilor (cu privire la timpul din urmă) – acea prezentare profetică cuprinsă în capitolele 24 și 25 din Evanghelia după Matei. Dar în gândurile Lui se preocupa în mod sigur cu tema morții Sale. Evanghelistul Matei scrie: »După ce a isprăvit Isus toate cuvântările acestea, a zis ucenicilor Săi: „Știți că după două zile vor fi Paștele; și Fiul Omului va fi dat ca să fie răstignit”« (capitolul 26, 1-2). El a știut că Îi sosise ceasul. Planul suveran al lui Dumnezeu pentru mântuirea păcătoșilor stătea gata să se îplinească. Și cu toate că oamenii răi plănuiau în ascuns exact în acel moment moartea Sa, pentru Duhul lui Hristos, căruia toate Îi sunt subordonate și care știe totul, aceasta nu era un secret.

Cu puține zile mai înainte a intrat în cetate însoțit de un alai triumfător, oamenii din stânga și din dreapta Lui strigau »Osana!«. Pentru ucenici – ca și pentru oricare alt spectator uman – se părea că are parte de un sprijin mare din partea mulțimii, care Îi netezea drumul spre tronul lui Mesia. Dar Isus cunoștea adevărul. Nu te poți baza pe părerea publică. Neprihănirea nu va avea niciodată succes în baza ajutorului părerii mulțimii. Mulțimea de oameni flămândă de senzații a

fost atrasă de minunile făcute de Isus, dar nu au fost gata să-și recunoască păcatele și să I se supună Lui ca Domn. Se poate pe deplin presupune că mulți din popor, care la începutul săptămânii au strigat »Osana!«, au fost aceiași care la sfârșitul săptămânii au strigat »Răstignește-L! Răstignește-L!« (compară cu Luca 23, 21).

Cu toate acestea conducătorii poporului iudeu s-au adunat în secret, ca să se sfătuiască cum să procedeze cu Isus. Ei au simțit că poziția lor de conducere era amenințată de popularitatea Sa evidentă în rândul locuitorilor Ierusalimului. Evanghelistul Matei descrie scena în felul următor: »Atunci preoții cei mai de seamă, cărturarii și bătrânii norodului s-au strâns în curtea marelui preot care se numea Caiafa; și s-au sfătuit împreună, cum să prindă pe Isus cu vicleșug, și să-L omoare. Dar ziceau: „Nu în timpul praznicului, ca să nu se facă tulburare în norod.”« (Matei 26, 3-5).

Cu toate că complotul perfid își va atinge în cele din urmă ținta, aceasta a avut loc exclusiv în concordanță cu intențiile divine și numai potrivit cu programul divin. Da, dacă omorârea lui Isus nu ar fi aparținut planului veșnic al lui Dumnezeu, ea nu ar fi avut loc niciodată. Isus a spus despre viața Sa: »Nimeni nu Mi-o ia cu sila, ci o dau Eu de la Mine. Am putere s-o dau, și am putere s-o iau iarăși: aceasta este porunca pe care am primit-o de la Tatăl Meu« (Ioan 10, 18). Pilat a încercat să constrângă pe Isus să răspundă la acușările care I se aduceau. În privința aceasta a făcut uz de autoritatea sa de guvernator: »Nu ști că am putere să Te răstignesc, și am putere să-Ți dau drumul?« (Ioan 19, 10). Dar Isus i-a zis: »N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ți-ar fi fost dată de sus« (versetul 11). Fără îndoială, Dumnezeu era pe deplin suveran în orice aspect al celor ce se întâmplau.

Da, de mai multe ori în trecut, diverși dușmani ai lui Hristos au încercat să-L omoare. Planurile lor au fost însă intersectate de Dumnezeu, căci timpul Lui nu venise încă. Prima încercare de a-L omorî a avut loc imediat după nașterea Lui. Irod a dat poruncă să fie uciși toți copiii de parte bărbătească până la vârsta de doi ani, din Betleem și din jurul Betleemului, pentru că a auzit că acolo s-ar fi născut Mesia. Un înger trimis de Domnul l-a avertizat pe Iosif, așa că familia compusă din trei persoane a putut să fugă în Egipt, până când a trecut pericolul.

La una din primele Lui apariții publice, în timpul lucrării Sale publice, Hristos a citit în Sinagoga din locul natal Nazaret din cartea prorocului Isaia. Oamenii care erau acolo au auzit cum El afirma, că El este Acela despre care a scris prorocul. Au devenit așa de înfuriați de învățătura Lui, că L-au scos afară din cetate și L-au dus până pe creasta dealului pe care era așezată cetatea. Intenționau să-L arunce în prăpastie și să-L omoare, dar El a scăpat în chip supranatural (Luca 4, 16-30). Nu-I sosise încă timpul.

La începutul lucrării Sale în Ierusalim, Hristos a vindecat în ziua de Sabat pe un om aflat la scaldătoarea Betesda. Când căpeteniile religioase L-au atacat, Hristos a replicat că Tatăl Său lucrează și de aceea este potrivit ca și El să lucreze (Ioan 5, 17). Evanghelistul Ioan scrie: »Tocmai de aceea căutau și mai mult iudeii să-L omoare, nu numai fiindcă dezlega ziua Sabatului, dar și pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, și se făcea astfel deopotrivă cu Dumnezeu« (versetul 18). Mulții dintre conducătorii iudei care au luat parte la acest eveniment au fost fără îndoială aceiași care s-au asociat mai târziu la complotul inițiat de Caiafa.

În perioada aceea de început a lucrării Sale în Ierusalim, faptul că conducătorii iudei voiau să omoare pe Isus era așa de cunoscut, că se vorbea despre El ca despre »Acela pe care căutau ei să-L omoare« (Ioan 7, 25). Cu toate că pretutindeni era cunoscut că viața Lui era în pericol, faptul acesta nu L-a făcut pe Isus să dea cu nimic înapoi din lucrarea Sa. A vorbit în continuare deschis, conducătorii iudei văzând lipsa Lui de frică nu au avut curajul să intervină împotriva Lui. Din cauza aceasta mulți oameni se întrebau dacă nu cumva marele sfat știe că El este Mesia (versetul 26). Chiar și paza Templului – autorizată să-L prindă – s-a temut din cauza sincerității Lui să pună mâna pe El. Când marii preoți și fariseii au vrut să știe de ce nu L-au prins, slujitorii au răspuns: »Niciodată n-a vorbit vreun om așa, ca Omul acesta!« (Ioan 7, 46).

Timpul Lui nu sosise încă. Abia atunci când Îi va fi venit timpul, planurile lor de moarte își vor atinge ținta.

El a știut când timpul Lui a sosit cu adevărat. În noaptea când a fost prins a zis ucenicilor Săi: »Fiul Omului se duce, după cum este rânduit« (Luca 22, 22).

Și astfel, lovitura plănuită de dușmanii lui Isus împotriva Lui a corespuns pe deplin cu planul Lui Dumnezeu rânduit mai înainte de veșnicii.

Apostolul Ioan a scos în evidență acest fapt în relatarea lui despre sfatul secret al complotiștilor. Probabil lui Ioan i s-au adus detalii despre cele spuse la această întrunire, de către cineva care a fost de față atunci când s-a planificat lovitura. Probabil a fost Nicodim, care a fost numit mai marele iudeilor (Ioan 3, 1) și care se pare că pe ascuns voia binele lui Hristos (compară cu Ioan 7, 50-51; 19, 38-39). Ioan relatează că conducătorii iudei se temeau că vor fi constrânși de popor, având în vedere prestigiul lui Hristos, să-L recunoască ca Mesia și ca Domnitorul de drept al iudeilor. Aceasta ar distruge pacea nesigură cu Roma și ar umple de mânie grupa de desidenți politici lipsită de scrupule – fanaticii religioși antiromani, care voiau să răstoarne domnia romană. Aceasta la rândul ei ar amenința statutul marelui preot și al marelui sfat care ocupa în societatea iudaică (în mod deosebit în probleme religioase) o putere simbolică permisă de Roma (Ioan 11, 48). De aceea conducătorii iudei au făcut tot ce le-a stat în putință să înnăbușe zelul mesianic în Israel. În afară de aceasta, Pilat a reacționat deja la uneltirile zeloților iudei, omorându-i (Luca 13, 1). De aceea conducătorii iudei au tras concluzia că trebuie să-L aducă la tăcere pe Isus – fără să țină seama dacă El era sau nu adevăratul Mesia.

Figura proeminentă în aceste evenimente este Caiafa, care în anul acela era mare preot în funcție. Caiafa s-a lăsat călăuzit de motive politice și a fost un oportunist pragmatic. Văzut din punct de vedere biblic, marea preoție se transmitea în cadrul liniei levitice. În timpul romanilor, marii preoți au fost însă recunoscuți și numiți de puterea de ocupație. Dovezi istorice arată, că în general această funcție se primea pe bani sau putea fi acordată ca o facilitate politică. Caiafa s-a căsătorit cu fiica precedentului marele preot Ana (Ioan 18, 13). Ana exercita încă mare putere asupra ginerelui său, așa că se putea vorbi de un fel de „mare preoție comună” (Luca 3, 2). Este documentat istoric că, Caiafa a ocupat funcția de mare preot mai multe decenii – un timp deosebit de lung, dacă ținem seama de faptul că în cei circa 100 de ani de ocupație romană, 28 de bărbați au ocupat postul de mare preot (gubernatorul roman Vitellius a detronat pe Caiafa din funcția de mare preot în anul 36/37 după Hristos. Urmașul lui a fost 50 de zile în funcție). Lungimea timpului pe postul de mare preot al lui Caiafa arată că el obținuse unele favoruri neobișnuite în Roma. Era foarte corupt. În timpul domniei lui se făcea schimb de bani pe teritoriul Templului. Prin aceasta a devenit un om foarte bogat. Și ținând cont că Hristos a alungat de două ori pe schimbătorii de bani din Templu (Ioan 2, 14-16; Matei 21, 12-13), nu este de mirare că El a fost așa de urât de Caiafa.

Caiafa era un saduceu. Saduceii constituiau o grupă de desidenți aristocratici, care controlau Templul în timpul lui Isus. Din punct de vedere religios erau liberali și totodată foarte materialişti, negând învierea morților, cerul, existența îngerilor și elementele supranaturale ale Scripturii (Faptele Apostolilor 23, 8). Când interpretau legea mozaică, atunci se țineau strâns de literă, erau însă înclinați să treacă cu vederea restul Scripturii (adică toate cărțile Vechiului Testament de la Iosua și până la Maleahi), sau să le minimalizeze înțelesul. Cu toate că erau contra fariseilor, cele două grupe veneau deseori împreună, ca să încerce să pună în încurcătură pe Hristos. Dar El i-a adus totdeauna la tăcere (Matei 16, 1-4; 22,34-35; Marcu 12,13-23). Acum se uniseră iarăși în atacul de moarte împotriva Lui.

Caiafa a fost cel care a zis: »Este în folosul vostru să moară un singur om pentru norod, și să nu piară tot neamul« (Ioan 11, 50). Caiafa vorbea aici despre uciderea lui Isus, ca să evite o amenințare politică. Cu toate acestea, Ioan a recunoscut în cuvintele sale un înțeles profetic: »Dar lucrul acesta nu l-a spus de la el; ci, fiindcă era mare preot în anul acela, a prorocit că Isus avea să moară pentru neam. Și nu numai pentru neamul acela, ci și ca să adune într-un singur trup pe copiii lui Dumnezeu cei risipiți« (versetele 51-52).

Cu alte cuvinte: ce a plănuit Caiafa și marele sfat, mânați de motive rele, a schimbat Dumnezeu în bine (compară cu Geneza 50, 20). Ei voiau să omoare pe Isus, ca să salveze poporul care sta

sub amenințarea nimicirii crude de către puterea de ocupație romană. Dumnezeu dimpotrivă, a fost gata să jertfească pe Fiul Său ca să salveze poporul – da, oameni din toate națiunile - de la condamnarea veșnică, din cauza păcatelor lor. Apostolul Ioan folosește aproape același fel de exprimare într-una din scrisorile sale de mai târziu: »El este jertfa de ispășire pentru păcatele noastre; și nu numai pentru ale noastre, ci pentru ale întregii lumi« (1 Ioan 2, 2).

Și în felul acesta planurile rele ale complotiștilor s-au suprapus cu hotărârea veșnică a lui Dumnezeu.

Chiar și momentul a coincis exact cu planul lui Dumnezeu. Era timpul Paștelui, când se sacrificau mieii de Paște. Și Hristos trebuia să fie »Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii« (Ioan 1, 29). El întruchipa împlinirea divină pe care a simbolizat-o mereu Paștele. »Când a fost chinuit și asuprit, n-a deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci la măcelărie, și ca o oaie mută înaintea celor ce o tund: n-a deschis gura« (Isaia 53, 7; compară cu Faptele Apostolilor 8, 32).

Observați că ținta complotului mai marilor norodului era »să prindă pe Isus cu viclesug, și să-L omoare. Dar ziceau: „Nu în timpul praznicului, ca să nu se facă tulburare în norod”« (Matei 26, 4-5). Fără îndoială, doreau să-L omoare cu cât mai puțină vâlvă. De aceea s-au hotărât să aștepte atâta timp, până ce au trecut Paștele, iar în Ierusalim nu mai era acea mulțime mare. Grija ca să nu permită aceasta în timpul sărbătorii nu era din cauză că voiau să păstreze sfințenia sărbătorii. (Deseori au fost omorâți criminali în timpul sărbătorilor, pentru că execuția avea atunci loc în fața mai multor spectatori). Dar ei voiau s-o facă excluzând publicul, evitând să ia naștere o răscoală.

Aceasta ne face să vedem din nou suveranitatea lui Dumnezeu asupra tuturor planurilor omenești. Ei voiau să evite un scandal public cu ocazia sărbătorii, în timp ce Dumnezeu intenționa să lase pe Hristos să moară în timpul Paștelor, ca în felul acesta cât mai mulți să poată trăi evenimentul. »Omul face multe planuri în inima lui, dar hotărârea Domnului, aceea se împlinește« (Proverbele 19, 21). »Cine a spus și s-a întâmplat ceva fără porunca Domnului?« (Plângerile lui Ieremia 3, 37).

Ierusalimul a fost plin de pelerini din toate ținuturile împărăției. Au venit să serbeze Paștele. Istoricul Iosif apreciază că în timpul unei sărbători normale de Paște în Ierusalim erau sacrificați mai mult de un sfert de milion de miei. Deoarece în medie 10 oameni mâncau dintr-un miel, se poate deduce că numărul locuitorilor Ierusalimului în timpul Paștelui putea să crească până la 2,5 – 3 milioane. Chiar și guvernatorul roman Pilat din Pont (a cărui reședință era în ținuturile de coastă ale Cezareei) venea de Paște la Ierusalim. Din punctul de vedere al conspiratorilor era cel mai rău timp ca să prindă pe Isus, dacă voiau s-o facă pe ascuns și în liniște. Ei au văzut cum a fost întâmpinat de către mulțime cu strigăte de osanale, dar au știut că riscau să ia naștere o răscoală.

Dar Paștele a fost timpul Său – timpul ales de Dumnezeu. Exact în acest timp a fost cel mai potrivit ca Mielul lui Dumnezeu să moară pentru păcatele lumii. Și când complotul a fost pus în fapte, aceasta a avut loc potrivit timpului lui Dumnezeu, și nu după imaginația lui Caiafa. Mai înainte, de fiecare dată când conspiratorii au încercat să omoare pe Isus înainte de a-i fi venit timpul, Dumnezeu a zădărnicit planurile lor. Acum, când așteptau un moment potrivit, nu au putut să amâne planul desăvârșit al lui Dumnezeu.

Hristos este uns pentru înmormântarea Sa

Evangelistul Matei prezintă o relatare scurtă, mișcătoare, care lasă să se recunoască mai mult cum Dumnezeu stă suveran deasupra tuturor evenimentelor care au dus la crucificare. El este în opoziție totală cu complotul pus la cale în palatul marelui preot. Acolo, oamenii care urau pe Isus, au conceput planuri ucigașe. Aici, o femeie care iubea pe Isus, Îl pregătea pentru înmormântarea Lui.

»Când era Isus în Betania, în casa lui Simon leprosul, s-a apropiat de El o femeie cu un vas de alabastru cu mir foarte scump; și, pe când sta El la masă, ea a turnat mirul pe capul Lui. Ucenicilor le-a fost necaz, când au văzut lucrul acesta, și au zis: „Ce rost are risipa aceasta? Mirul acesta s-ar fi putut vinde foarte scump, și banii să se dea săracilor.” Când a auzit Isus, le-a zis: „De ce faceți supărare femeii? Ea a făcut un lucru frumos față de Mine. Pentru că pe săraci îi aveți totdeauna cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna. Dacă a turnat acest mir pe trupul Meu, ea a făcut lucrul acesta în vederea pregătirii Mele pentru îngropare. Adevărat vă spun că oriunde va fi propovăduită Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce a făcut femeia aceasta, spre pomenirea ei.”« (Matei 26, 6-13),

Evangelistul Matei relatează aceasta în acest loc, pentru că este relevant pentru tema sa. Privit din punct de vedere cronologic, aceasta aparține evenimentelor din Sabatul anterior (Ioan 12, 1-3), pe când Isus se afla în Betania și Betfaghe (în marginea de răsărit a Ierusalimului) și se pregătea pentru intrarea Sa triumfală din ziua următoare în oraș. În această seară de Sabat, Isus și ucenicii Lui au fost invitați la cină în casa lui Simon leprosul. Cu toate că nu știm mai multe despre Simon leprosul, decât cele prezentate aici, este evident că el era unul, care a fost vindecat de lepră de către Hristos. Nimeni, care era leprosu, nu putea să ofere asemenea masă. Probabil că prin această masă, Simon voia să-și arate mulțumirea față de Domnul pentru binefacerea făcută.

Apostolul Ioan ne relatează același eveniment, și ne spune că Maria, Marta și Lazăr erau de față, Marta fiind cea care a adus mâncarea, iar Lazăr era unul din cei ce stăteau la masă (Ioan 12, 1-2). Fără îndoială că cei trei erau prietenii lui Simon, probabil vecini apropiați, deoarece Betania era și locul lor natal.

Maria a fost cea care L-a uns pe Isus cu mirul de nard (versetul 3). Ioan spune că ea a uns nu numai capul, ci și picioarele lui Isus, și cu părul capului ei le usca. Ea a făcut probabil în mod conștient ca și femeia prostituată din Luca 7, 36-39, pe care Isus a iertat-o.

Aceasta a șters cu părul capului ei picioarele lui Isus, pe care le udase cu lacrimi, și le-a uns cu un ulei mirositor. Această ungere a avut loc mult mai la începutul lucrării lui Hristos în Galileea, în casa unui fariseu. Maria, o urmașă credincioasă a lui Hristos, a știut fără îndoială de această întâmplare. Deoarece ea a fost mișcată de acest act de adorare nefalsificat, văzut în acest gest al femeii, a făcut și ea la fel cu cel mai mirositor și scump untdelem, pe care putea să-l cumpere.

Atât Ioan 12, 5 cât și Marcu 14, 5 amintesc că mirul avea valoarea de treisute de dinari – aproximativ salariul pe timp de un an al unui muncitor normal. Se putea cumpăra într-o sticlă de alabastru – care era de asemenea foarte scumpă -, Marcu amintește că Maria a spart sticla (versetul 3). Prin aceasta a arătat cât de mare era dragostea ei gata de a jertfi.

Ucenicii s-au supărat. Generozitatea Mariei li s-a părut exagerată. După argumentarea lor, mirul putea fi vândut și banii puteau fi dați săracilor. În relatarea lui Ioan ni se spune că Iuda era instigatorul ucenicilor, atunci când au exprimat această părere. Cu toate că el se îngrijea aparent de cei săraci, motivele lui erau mai puțin nobile decât făcea impresia: »Zicea lucrul acesta nu pentru că purta grijă de cei săraci, ci pentru că era un hoț, și, ca unul care ținea punga, lua el ce se punea în ea« (Ioan 12, 6).

Constatarea că Iuda era administratorul casei cercului de ucenici este semnificativă. Aceasta lasă să se recunoască câtă încredere i-a fost acordată (compară cu Psalmul 41, 9). Și faptul că și alții au urmat în acest caz exemplul lui, arată că el câștigase nu numai încrederea lor ci într-un mod deosebit de înalt și respectul lor. Se pare că niciunul din ucenici nu a presimțit că el va deveni un trădător. Chiar și atunci când Isus a prorocit că unul din cei doisprezece Îl va vinde, niciunul nu a arătat cu degetul spre Iuda. Fiecare se vedea mai degrabă pe sine însuși ca fiind un candidat al trădării, în loc să presupună că Iuda era trădătorul (Marcu 14, 19).

Este specific felului de gândire al lui Iuda, că neplăcerea lui cu privire la fapta Mariei nu o exprimă cu voce tare înaintea lui Isus. După relatarea lui Marcu, ucenicii au discutat acest fapt

mai întâi între ei, în cerc restrâns, înainte de a se duce la Maria ca s-o admonesteze cu cuvinte aspre (Marcu 14, 4-5).

Cu toate că au încercat să ascundă de Isus neplăcerea lor, El a știut ce îi preocupa. Și El i-a muștrătat pentru că s-au supărat pe femeie: »Lăsați-o!« (Marcu 14, 6; compară cu Ioan 12, 7).

Aici este vorba de Dumnezeu în chip de om, care este vrednic de o astfel de adorare. Era în momentul când va muri pentru păcatele altora. Dacă nu ar fi fost așa, restul cuvintelor Sale ar fi fost lipsite de orice sentiment de compasiune și altruism: »Pentru că pe săraci îi aveți totdeauna cu voi, dar pe Mine nu Mă aveți totdeauna« (Matei 26, 11). Aceste cuvinte erau neobișnuite în gura Mântuitorului, care poruncise tânărului bogat să-și vândă toată averea și să dea banii săracilor (Matei 19, 21).

Dar aici Isus a redat un adevăr cuprins în Legea mosaică: »Totdeauna vor fi săraci în țară; de aceea îți dau porunca aceasta: „Să-ți deschizi mâna față de fratele tău, față de sărac și față de cel lipsit din țara ta”« (Deuteronom 15, 11). Suntem obligați să dovedim permanent generozitate față de săraci, Isus neîngrădindu-i importanța, ci a subliniat-o. În acest moment însă era vorba de ceva mult mai urgent decât sărăcia pământească. Hristos era înaintea morții Sale. Lucrarea Lui pe pământ se apropia de sfârșit. El le spusese deja aceasta. În curând nu-L vor mai avea cu ei.

Maria s-a numărat totdeauna printre oamenii atenți, când asculta cum învăța Isus (Luca 10, 39). Ea a înțeles probabil mai mult decât ceilalți. Era evident că ea simțea, că Hristos era la un punct de cotitură important al lucrării Sale pe pământ. Nu este clar cât de mult a înțeles ea că El era aproape de moarte. Este mai degrabă puțin probabil că Maria a fost pe deplin conștientă că moartea lui Hristos era așa de aproape. Voia probabil ca gestul ei să fie primit ca un act al unei adorări profunde.

Dar în acest act era un înțeles simbolic, pus de Dumnezeu Însuși în suveranitatea Sa. Isus a spus: »Dacă a turnat acest mir pe trupul Meu, ea a făcut lucrul acesta în vederea pregătirii Mele pentru îngropare« (Matei 26, 12). Și prin aceasta vedem din nou cum mâna suverană a lui Dumnezeu a aranjat în scopul Său toate evenimentele care au avut loc. Ceea ce Maria a făcut din dragoste și atitudine de adorare față de Hristos are un înțeles adânc: era o faptă simbolică, rânduită de Dumnezeu, care pregătea pe Hristos pentru moartea Sa și pentru îngroparea Sa. Într-un anumit sens era un semn al dragostei Tatălui față de Fiul, care arăta că Îi sosise timpul.

Trădătorul și lucrarea lui

Se poate ca Iuda să fi fost dezamăgit înlăuntrul lui, ca niciodată mai înainte, atunci când cu această ocazie a fost respins de Hristos. Probabil că a pus la îndoială legitimitatea mesianică a lui Isus. El aștepta – ca aproape toți ceilalți concetățeni ai lui – pe Mesia, care să elibereze pe Israel de sub dominația romană și să-și instaureze domnia. Iuda (ca și ceilalți ucenici) au sperat să ocupe o poziție în slava și administrația acestei Împărății (compară cu Matei 20, 20-21). Dar în timp ce Isus vorbea tot mai mult de lepădarea Sa și de moartea Sa, lui Iuda i-a dispărut entuziasmul de a-L mai urma. A rezistat timp de trei ani, în speranța că Isus va ocupa tronul lui David, iar lui i se va încredința o poziție înaltă. Motivele sale par să fi fost tot timpul stăpânite de sete de câștig și dorință de putere egoistă.

La aceasta se adaugă faptul că sustrăgea bani din punga ucenicilor, pentru care era responsabil. S-a uitat cu mânie cum au fost dăruite acele cadouri prețioase – un litru cu mir de nard curat și o sticlă de alabastru – de către ucenica aceea, care nu voia nimic altceva decât să adore pe Hristos. Dacă ar fi fost un dar financiar, i s-ar fi oferit șansa să delapidese. Cum aceasta nu i s-a mai oferit, s-a hotărât, probabil, să recupereze pierderea, trădând pe Isus pentru bani. Și în felul acesta a luat probabil în acel moment hotărârea definitivă de a deveni trădător, dând pe Isus în mâna dușmanilor Săi.

Evangelistul Luca relatează că aproximativ în același moment Satana a intrat în Iuda (Luca 22, 3). Diavolul s-a folosit de lăcomia lui și de faptul că inima lui nu a fost înnoită, ci până în

acel moment a respins cu desconsiderare pe Isus. L-a luat realmente pe Iuda în posesiune, ca să execute actul de trădare ce urma să aibe loc în curând. În ceea ce-l privește pe Iuda, el s-a predat de bună voie domniei puterilor întunericului, când în ultimul act al lepădării s-a îndepărtat de Hristos. Prin aceasta a devenit o unealtă a lui Satana. Evanghelistul Matei ne spune: »Atunci unul din cei doisprezece, numit Iuda Iscarioteanul, s-a dus la preoții cei mai de seamă, și le-a zis: „Ce vreți să-mi dați, și-L voi da în mâinile voastre?” Ei i-au cântărit treizeci de arginți. Din clipa aceea, Iuda căuta un prilej nimerit, ca să dea pe Isus în mâinile lor« (Matei 26, 14-16).

Probabil că în ceasul acela Iuda s-a dus în casa lui Caiafa tocmai în momentul când marele sfat se strânsese ca să plănuiască complotul lor împotriva lui Isus. În orice caz intențiile de trădare ale lui Iuda se unesc perfect cu atacul lor. Ei i-au cântărit imediat prețul trădării și i-au dat banii.

Era prețul unui sclav – treizeci de arginți, aceștia fiind probabil identici cu treizeci de sicli de argint (Exodul 21, 32). Treizeci de sicli corespundeau la aproximativ 120 de dinari – ca valoare, deci mai puțin decât nardul Mariei. Iuda a suferit probabil sub propria dezamăgire, că în această faptă există un fel de compensare a dreptății și că ea este un răspuns la fapta Mariei, care după părerea lui a fost foarte exagerată.

Fără îndoială că membrii marelui sfat s-au bucurat mult că complotul lor a fost susținut de unul din aparținătorii cercului restrâns de ucenici ai lui Isus. Probabil și-au imaginat că acesta aprobă planurile lor rele.

Din acel moment Iuda a căutat un prilej potrivit să trădeze pe Isus. După ce a primit banii pentru faptă, era irevocabil dator să-și îndeplinească obligațiile asumate. Trebuia acum să găsească o ocazie când Isus era singur, sau aproape singur, ca să se poată împlini planul marelui sfat de a prinde în liniște pe Isus. Și el a hotărât, că cea mai bună ocazie este în grădina Ghetsimani, unde Isus se ducea deseori cu prietenii Lui cei mai apropiați să se roage.

Văzut din perspectiva pământească, se părea că intrigile dușmanilor lui Isus s-au potrivit de la început. Fără îndoială, membrii marelui sfat au fost deosebit de bucuroși să aibă un conspirator suplimentar din cercul intim al ucenicilor lui Isus. Iuda s-a bucurat să aibă cât mai repede foloase din contractul de trădare pe care îl încheiase. Privit din punctul de vedere al dușmanilor lui Isus, toate se potriveau foarte bine.

În momentul acela nimeni nu a recunoscut, ce a văzut Isus: în fond a fost înfăptuit un plan mult mai înalt. Era planul veșnic al unui Dumnezeu suveran – un plan care a fost stabilit înainte de întemeierea lumii. Și din primul moment al conspirației s-a dovedit că Dumnezeu cu suveranitate are totul sub control, arătat în toate profețiile, care s-au împlinit, toată întâmplarea dramatică s-a derulat în concordanță deplină cu hotărârile veșnice ale lui Dumnezeu. Prima și cea mai de bază lecție, pe care o putem învăța la omorârea lui Isus, este că Dumnezeu rămâne absolut suveran peste toate. El rămâne așa și atunci când se pare că cele mai groaznice comploturi ale oamenilor păcătoși își ating țelul lor înspăimântător.